

DIRECCIÓ GENERAL DE PERSONAL DOCENT

TEMARI DEL COS DE PROFESSORS D'ENSENYAMENT SECUNDARI ECONOMIA

Aprovat per l'Ordre d'1 de febrer de 1996 (BOE núm. 38, de 13 de febrer)

1. Objecte de l'economia. Economia i economia política. Economia i altres ciències socials: relacions i aportacions recíproques.
2. Els mètodes en economia. Economia positiva i normativa. Els judicis de valor en economia. Les discrepàncies entre els economistes: conseqüències per a l'ensenyament de l'economia.
3. Les tècniques i els procediments en economia. Els models en economia. Variables econòmiques: tipus de variables. Els nombres índex.
4. Evolució del pensament econòmic. L'economia clàssica. La crítica marxista. L'economia neoclàssica.
5. L'institucionalisme. El keynesianisme. El monetarisme. Tendències i perspectives del pensament econòmic actual.
6. La base humana de l'activitat econòmica. El concepte de *necessitat*. Necessitat i context social. Els béns econòmics.
7. El desenvolupament de l'activitat econòmica: els factors productius. La frontera de possibilitats de producció. Cost d'oportunitat. Progrés tècnic i excedent econòmic. L'acumulació de capital.
8. Els problemes econòmics bàsics. Maneres d'adoptar les decisions econòmiques: la tradició, el mercat, l'autoritat. Les formes d'organització de l'activitat econòmica. Els sistemes econòmics.
9. Divisió del treball i especialització. Interdependència econòmica i instruments de coordinació. Sectors econòmics i interdependència sectorial.
10. Del canvi i l'economia de subsistència als diners i el mercat. El mecanisme de mercat. La demanda, l'oferta i l'equilibri. Mercat i assignació de recursos.
11. Teoria de la demanda i de la utilitat. El comportament del consumidor. Efecte renda i efecte substitució.
12. La funció de producció. Corbes isoquantes i isocosts. Funció de producció homogènia. La llei de rendiments decreixents.
13. Els costos de producció a curt i a llarg termini. Economies i diseconomies d'escala. Relació entre corbes de cost a curt i a llarg termini: dimensió òptima.
14. Els supòsits de la competència perfecta. Les formes de la competència. El funcionament del mercat de competència perfecta.
15. La competència imperfecta i la concentració de capitals. Origen i característiques del monopoli. El funcionament del mercat monopolístic. La regulació del monopoli.
16. L'oligopoli. Col·lusió i competència a l'oligopoli. La competència monopolística. Diferenciació del producte, política de marques i publicitat.
17. Desequilibris i limitacions de l'economia de mercat. Els béns públics. Les externalitats. Racionalitat i òptims paretians. Eficiència *versus* equitat.
18. La intervenció de l'Estat en economia: justificació i funcions. Mitjans i instruments.
19. La distribució de la renda. La teoria marginal de la distribució: crítiques. Les polítiques de distribució.
20. Els fluxos de rendes a l'economia. La comptabilitat nacional. El producte nacional i el seu mesurament. La renda nacional i altres magnituds derivades. Magnituds macroeconòmiques i política econòmica.
21. La demanda agregada. Consum, estalvi i inversió. L'efecte multiplicador de la inversió. L'oferta agregada.
22. El sector públic i la política fiscal. Els ingressos i les despeses del sector públic. El finançament del dèficit públic i la política fiscal.
23. Finançament de l'economia. L'evolució dels diners fins als nostres dies. Els bancs i la creació de diners. Finançament i intermediaris financers.
24. El Banc Central i la política monetària. El control de l'oferta monetària. Objectius i instruments de política monetària.
25. El comerç internacional: factors explicatius. El principi de l'avantatge comparatiu. La polèmica lliure canvi / proteccionisme i les mesures proteccionistes. La balança de pagaments: estructura i saldos.
26. Els pagaments internacionals i el mercat de divises. Els sistemes de tipus de canvi. El sistema monetari internacional. El sistema monetari europeu.
27. Creixement i desenvolupament econòmic. Els factors del creixement. Teories explicatives del creixement econòmic. Creixement i subdesenvolupament econòmic.
28. Els límits al creixement econòmic. Consideració econòmica del medi ambient. El desenvolupament sostenible.
29. Els cicles econòmics. Teories explicatives. La inversió i el cicle econòmic. Les polítiques estabilitzadores.
30. La inflació: naturalesa, classes i efectes. Les teories sobre la inflació. Les polítiques antiinflacionistes.
31. La naturalesa especial del mercat de treball. Les teories sobre l'atur. Les polítiques d'ocupació.
32. Noves tecnologies, ocupació i qualificació. Noves tecnologies i producció en la indústria i els serveis. Canvi tècnic, ocupació i estructura de les ocupacions.
33. Crisi econòmica i desajustaments en el mercat de treball. L'economia submergida. Sistema productiu, sindicalisme i negociació col·lectiva.
34. La cooperació econòmica internacional. La integració econòmica a la Unió Europea: antecedents, situació actual i perspectives.

35. Producció i consum. La societat de consum. La transformació dels models de consum i el comportament del consumidor. Tendències en el consum. La protecció dels consumidors.
36. Economia del benestar. Pobresa, igualtat i eficiència. Orígens i evolució de l'estat del benestar. De l'economia del benestar a la societat del benestar.
37. Qualitat de vida i indicadors. L'enfocament sistemàtic de la qualitat de vida. Requisits teòrics dels indicadors. La mesura del canvi en la qualitat de vida. Cap a un índex global de qualitat de vida.
38. Evolució dels conceptes d'*empresa* i *empresari*. Funcions i objectius de l'empresa. Classes d'empresa. L'empresa com a sistema en interrelació amb el seu entorn. Els subsistemes de l'empresa.
39. El problema de la fixació dels objectius a l'empresa. Diverses concepcions dels objectius de l'empresa. La concepció clàssica. La direcció davant els objectius. La teoria de l'organització en els objectius de l'empresa. Un projecte d'objectius per a l'empresa.
40. La decisió de localització de l'empresa. Models mecànics de localització. La localització en funció dels costos i els rendiments totals. Localització i economies d'aglomeració.
41. Dimensió de l'empresa. Aspectes de la dimensió. Dimensió òptima. Dimensió i ocupació.
42. El sistema de producció a l'empresa. Classes de processos productius. La productivitat i la mesura de la productivitat. La millora de la productivitat a curt, a mitjà i a llarg termini. Productivitat i qualitat.
43. Els costos a l'empresa. Estructura de costos. Anàlisi del punt de cobertura. El procés de formació del cost i les etapes que té.
44. El procés de planificació i programació de la producció: en sèrie, per encàrrec i per unitat. Nous mètodes de planificació de la producció. Desenvolupament i control de la producció.
45. El màrqueting: naturalesa i evolució. Investigació de mercats. Segmentació de mercats.
46. Política de producte. Classes de productes. El cicle de vida. La creació i l'eliminació de productes. La distribució. Canals de distribució: naturalesa i funcions. Els intermediaris. Selecció de canals.
47. La política de comunicació. Estratègies i instruments de promoció. La publicitat. Els mitjans publicitaris. El pla de mitjans.
48. La política de preus. Etapes i mètodes de fixació de preus. Planificació, organització i control de l'estratègia de màrqueting.
49. Concepte i classes d'inversió a l'empresa. Dimensions de la inversió: tecnològica, financera i econòmica. Criteris d'anàlisi i selecció d'inversions.
50. Risc, inflació i impostos en les decisions d'inversió. Models de programació d'inversions.
51. El finançament a l'empresa. El període de maduració i el fons de maniobra. El finançament extern a curt, a mitjà i a llarg termini.
52. El finançament intern: concepte i classes. Avantatges i inconvenients de l'autofinançament. L'amortització: significat i funció financera. Provisions. Reserves.
53. El cost del capital. El cost de les diferents fonts de finançament. El cost del capital mitjà ponderat.
54. L'estructura financera òptima de l'empresa. La tesi tradicional. La tesi de Modigliani-Miller. La política de dividends òptima.
55. Sistemes de capitalització. Equivalència financera. Les rendes: concepte i classes. Actualització i capitalització de rendes.
56. Préstecs: mètodes d'amortització. Emprèstits comercials: mètodes d'amortització. Usdefruit i nua propietat.
57. El procés de presa de decisions a l'empresa. Tipus de decisions. La consideració de la incertesa i el risc. Les decisions en sistemes oberts.
58. La planificació a l'empresa. Elements i etapes del procés de planificació. El control en la planificació. Tècniques de control. Sistemes integrats de planificació i control.
59. L'empresa com a organització i institució. Teories clàssiques de l'organització de l'empresa. Escola de Relacions Humanes i enfocaments del *factor humà*. Teoria de la contingència i l'empresa com a sistema social. La teoria contractual de l'empresa.
60. Les estructures formals i informals a les organitzacions. Les relacions a l'organització. La dinàmica dels grups a les organitzacions. Conflicte, canvi i desenvolupament a les organitzacions.
61. Lideratge i estils de direcció. Enfocaments tradicionals del lideratge. Models contingents de la direcció. Delegació i descentralització.
62. Cultura i imatge de l'empresa. L'estil Z. Tècniques de recerca sobre cultura i imatge de l'empresa. Cultura i ètica a les organitzacions empresarials.
63. La comunicació a l'empresa. Informació i comunicació. Les xarxes i les estructures de comunicació a l'empresa. Elements per a una estratègia de les comunicacions a l'empresa.
64. Clima de l'empresa i motivació. Motivació i satisfacció a la feina. Tipologia de les motivacions. Valors, actituds i satisfacció a la feina.
65. Evolució de les relacions entre propietat i control a l'empresa. La tecnoestructura. L'empresa integrada. Les relacions entre propietat i poder a l'empresa integrada.
66. Anàlisi comptable i informació econòmica. Estats comptables. Legislació mercantil i Pla General de Comptabilitat. Els comptes anuals en el Pla General de Comptabilitat.
67. El patrimoni: components i valoració comptable. Valoració econòmica d'actius i empreses.
68. Anàlisi d'estats comptables: objectius, instruments i metodologia. Anàlisi de l'estructura del balanç. Anàlisi econòmica: ràtios d'eficiència i productivitat. Anàlisi financera: rendibilitat dels capitals invertits; risc i costos financers.
69. Balanç social de l'empresa. Les finalitats de l'empresa: el balanç com a auditoria social. El balanç social com a instrument de gestió: dificultats i aportacions estratègiques i metodològiques.
70. Possibles concepcions d'un curs bàsic i introductor d'economia al batxillerat. L'aproximació raonada a les qüestions econòmiques com a metodologia didàctica en economia. Mètodes expositius i d'indagació en l'ensenyament de l'economia.
71. Disseny i desenvolupament d'un projecte empresarial. El projecte empresarial com a metodologia didàctica en l'ensenyament d'economia i organització d'empreses